

Hoitotyön johtamisella laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kustannustehokkaasti

Hoitotyötä tehdään aina ihmisen hyväksi. Hoitotyö on monitahoinen ja laaja asiantuntijuusalue, jolla on oma tietoperusta ja jota säännellään kansallisesti ja kansainvälisesti. Hoitotyössä henkilöstö on sosiaali- ja terveydenhuollon suurin ryhmä. Potilaan tai asiakkaan hoito on moniammatillista tiimityötä, jota pitää johtaa. Hoitotyön johtajat luovat edellytykset laadukkaille, vaikuttaville ja asiakaslähtöisille palveluille sekä tulokselliselle toiminnalle muuttuvassa toimintaympäristössä.

Tavoitteemme on, että hoitotyön toimivaltaisia johtajia on sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden kaikilla johtamisen tasoilla:

- Hoitotyön johtamisen merkitys tunnustetaan ja tunnustetaan sosiaali- ja terveydenhuollossa. Koska hoitotyön ammattilaisten joukko on hyvin laaja, laadukas ja kustannustehokas toiminta edellyttää hoitotyön johtamista läpi sote-palveluketjujen.
- Tulevissa sote-rakenteissa tulee olla hoitotyön johtajat, joilla on taloudellista vastuuta ja toimivalta ohjata resursseja. Hoitotyön johtajien asiantuntemuksella johdetaan hoitotyötä eettisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla sekä kehitetään osaamista asiakkaiden ja alan kehittämistarpeiden mukaisesti.
- Organisaation hallintosääntöön on kirjattava vähintään ylimmän hoitotyön johtajan toimenkuva ja tehtävät sekä siihen liittyvä toimivalta ja vastuu. Organisaation johtoryhmissä on oltava hoitotyön johtajia. Hoitotyön johtamisen tehtäviin on laadittava kansalliset tehtävänkuvaukset.
- Hoitotyön johtamisen nimikkeistöä tulee yhdenmukaistaa kansallisesti, jotta nimikkeet ovat vertailtavissa kansainvälisesti. Potilaiden tai asiakkaiden tulee voida tunnistaa hoitotyön johtaja nimikkeen perusteella. Kuka tahansa ei voi toimia hoitotyön johtajana.

Perustelumme:

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin hakeudutaan pääsääntöisesti silloin, kun havaitaan terveyteen tai toimintakykyyn liittyviä tarpeita tai ongelmia. Potilas tai asiakas on aina inhimillisen tarpeen vuoksi sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden piirissä. Esimerkiksi vuonna 2016 terveyskeskusten palveluja käytti noin 3,8 miljoonaa asiakasta ja erikoissairaanhoidossa hoidettiin 1,8 miljoonaa potilasta. Näin laaja palvelutoiminta edellyttää laadukasta hoitotyön johtamista, jotta sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit ovat tehokkaassa käytössä.

On olemassa paljon tutkittua tietoa hoitotyön johtamisen merkityksestä sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan kehittämisessä. Hyvällä johtamisella tai sen puutteella on suora yhteys hoidon laatuun, potilasturvallisuuteen, henkilöstön hyvinvointiin ja työtyytyväisyyteen, alalla pysymiseen, työhön sitoutumiseen sekä toiminnan kustannustehokkuuteen. Tästä syystä hoitotyön johtamisessa tulee hyödyntää tutkimusnäyttöä ja mitata hoitotyön vaikuttavuutta kansallisilla hoitotyönsensitiivisillä mittareilla. Tällaisia mittareita on jo kehitetty potilaiden painehaavojen, aliravitsemuksen, toimintakyvyn sekä potilaiden- ja läheisten tyytyväisyyden arviointiin.

Hoitotyön johtajien määrän vähentäminen on näkynyt laatuongelmina erityisesti ikäihmisten palveluissa, joissa hoitotyön ja hoivan merkitys korostuvat. Tällä hetkellä näistä palveluista vastaavilla ei ole aina hoitotyön koulutusta eikä sisällön osaamista. Jos johdon eri tasoilla ei ole riittävä ymmärrystä hoitotyön merkityksestä laadukkaille ja turvallisille palveluille, henkilöstön työhyvinvointi ja potilaiden hoito kärsivät.

Erityisesti osaston- ja apulaisosastonhoitajien merkitys on keskeinen sosiaali- ja terveydenhuollon muutosten viemisessä käytäntöön. Viime vuosina tehdyt vähennykset lähiesimiesten määrässä näkyvät tällä hetkellä johtamisen vajeena. Vie vuosia, että työhyvinvointi ja hoidon laatu saadaan nostettua vaadittavalle, hyvälle tasolle.

Helsingissä 23.4.2019

Millariikka Rytönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Nina Hahtela
puheenjohtaja
Suomen sairaanhoitajaliitto ry

Paula Asikainen
puheenjohtaja
Hallintoylihoitajat ry

Lisätietojen antajat:

Kirsi Sillanpää, johtaja, Tehy ry, Yhteiskuntasuhteet ja kehittäminen, kirsi.sillanpaa@tehy.fi

Liisa Karhe, kehittämispäällikkö, Suomen sairaanhoitaja liitto ry, liisa.karhe@sairaanhoitajat.fi

Paula Asikainen, hallintoylihoitaja, puheenjohtaja, Hallintoylihoitajat ry, paula.asikainen@satasairaala.fi